

บทที่ 7

การสอนการฟัง

(Listening Comprehension)

เค้าโครงเรื่อง

1. จุดมุ่งหมายของการสอนการฟัง
2. การสอนการฟัง และการพัฒนาทักษะการฟัง
 - 2.1 ฟีกทักษะให้จดจำและเข้าใจความหมายของสิ่งที่ได้ยิน (Recognition)
 - 2.2 ฟีกทักษะให้คาดการณ์ในสิ่งที่ได้ยิน (Anticipation)
 - 2.3 ฟีกทักษะให้จดจำเนื้อเรื่อง (Retention)
3. แบบทดสอบความสามารถในด้านการฟัง
 - 3.1 แบบทดสอบเพื่อแยกความแตกต่างของเสียงและเข้าใจความหมายของคำ
 - 3.2 แบบทดสอบเพื่อความเข้าใจเนื้อเรื่อง

สาระสำคัญ

1. การสอนการฟังจะควบคู่ไปกับการพูด โดยมีจุดมุ่งหมายให้ผู้เรียนสามารถฟังภาษาต่างประเทศได้อย่างเข้าใจ และสามารถระบุเนื้อหา หรือความหมายของสิ่งที่ได้ยินมาอย่างถูกต้อง
2. ขั้นตอนการสอนการฟังให้แก่ผู้เรียน จะต้องมึลักษณะที่ต่อเนื่องกันไป โดยการเริ่มฝึกทักษะให้ผู้เรียนจดจำและเข้าใจความหมายสิ่งที่ได้ยิน (Recognition) โดยใช้อุปกรณ์การสอน รูปภาพ การตั้งคำถามเพื่อให้ผู้เรียนเข้าใจความหมายเป็นคำก่อน ต่อมาจึงให้ผู้เรียนฟังและคาดการณ์ว่าผู้พูดจะพูดสิ่งใดต่อไป หรือจะได้ยินสิ่งใดต่อไป (Anticipation) ในรูปของประโยค จากนั้นจึงให้ผู้เรียนจับใจความ หรือจับประเด็นของเรื่องที่ได้ยิน (Retention) โดยการให้ฟังข้อความ หรือเนื้อเรื่องที่นำเสนอ แล้วจึงทดสอบความเข้าใจ
3. แบบทดสอบในด้านการฟังนั้น จำเป็นต้องใช้อุปกรณ์การสอนและแบบฝึกหัดเพื่อทดสอบการฟังของผู้เรียน ในด้านการเข้าใจความหมายเป็นคำ ประโยค หรือข้อความ

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. บอกจุดมุ่งหมายของการสอนการฟังได้
2. บอกจุดมุ่งหมายและขั้นตอนการฝึกทักษะเพื่อพัฒนาทักษะในการฟังได้
3. ยกตัวอย่างการใช้อุปกรณ์การสอนและการฝึกทักษะในการฟังเพื่อให้นักเรียนเข้าใจความหมายของคำ และประโยคสั้นๆ ได้
4. ยกตัวอย่างการสร้างแบบทดสอบความสามารถในการฟังของนักเรียนได้

การสอนฟังนั้นเป็นการฝึกทักษะ ซึ่งส่วนใหญ่จะสอนควบคู่ไปกับทักษะการพูด สำหรับทักษะการฟังนั้นเป็นทักษะที่ไม่สามารถแสดงออกมาให้เห็นได้อย่างชัดเจน (passive skill) ไม่เหมือนกับทักษะการพูด ซึ่งจะมีการแสดงออกถึงความสามารถเป็นพฤติกรรมที่เห็นได้อย่างชัดเจน (active skill) การสอนการฟังนั้นจะต้องเป็นการฝึกเพื่อพัฒนาทักษะการฟังเป็นลำดับอย่างต่อเนื่อง จากการฟังเพื่อเข้าใจความหมายเป็น คำ วลี ประโยค จนถึงข้อความและเนื้อเรื่องต่อไป

1. จุดมุ่งหมายของการสอนการฟัง

การสอนฟังมีจุดมุ่งหมายที่จะฝึกทักษะในด้านการฟัง เพื่อให้ผู้เรียนสามารถฟังเสียงภาษาต่างประเทศได้อย่างเข้าใจ ค้นเคຍกับสำเนียงภาษาต่างประเทศ และเข้าใจความหมายตามความประสงค์ของผู้พูดเมื่อผู้พูดซึ่งอาจจะเป็นครูผู้สอน หรือชนเจ้าของภาษานั้นพูดด้วยความเร็วในระดับปกติ นอกจากจะฟังได้อย่างเข้าใจแล้ว ผู้เรียนจะต้องสามารถระบุเนื้อหาหรือความหมายของสิ่งที่ได้ยินมาอย่างถูกต้องอีกด้วย

2. การสอนการฟังและการพัฒนาทักษะการฟัง

ในการสอนการฟังนั้น อาจจะเริ่มจากการใช้อุปกรณ์การสอน เช่น เครื่องบันทึกเสียง หรือครูปพูดเพื่อให้ให้นักเรียนฟัง และรูปภาพประกอบที่น่าสนใจ เป็นการนำเข้าสู่บทเรียน เพื่อให้นักเรียนเกิดความสนใจใฝ่รู้ความหมายของรูปภาพ และความสัมพันธ์ของเสียงที่ได้ยิน สำหรับการให้ความรู้ในด้านเนื้อหา จะควบคู่ไปกับการฝึกทักษะ ซึ่งรวมถึงการให้ตัวอย่างเป็นจำนวนมาก และการสรุปความเข้าใจ ก็จะอยู่ในลักษณะของการฝึกทักษะเช่นเดียวกัน การสอนการฟัง จะเน้นการพัฒนาเพื่อฝึกทักษะในด้านการฟังอย่างเป็นลำดับขั้น และมีความต่อเนื่อง จากการฟังเพื่อให้เข้าใจความหมายเป็นคำประโยค จนกระทั่งสามารถฟังเป็นข้อความ เนื้อเรื่อง และจับใจความสำคัญได้

2.1 ฝึกทักษะให้จดจำและเข้าใจความหมายของสิ่งที่ได้ยิน (Recognition)

การสอนการฟังให้แก่ผู้เรียนนั้น ผู้เรียนควรจะสามารถฟังได้อย่างเข้าใจความหมายของคำก่อน ซึ่งควรจะเป็นคำเดี่ยวๆ หรือคำที่อยู่ในรูปของประโยค และสามารถเดาความหมายของคำนั้นจากรูปประโยค ซึ่งในการสอนนี้การจัดกิจกรรมในชั้นเรียน ควรจะนำอุปกรณ์การสอนมาใช้ในการสื่อความหมายด้วย สำหรับแนวการสอนและการพัฒนาทักษะเพื่อให้ผู้เรียนสามารถจดจำได้ควรจะเริ่มดังต่อไปนี้ คือ

2.1.1 ฝึกทักษะให้จดจำและเข้าใจความหมายของคำ

ผู้เรียนควรจะสามารถจำและเข้าใจความหมายของคำ เช่น จำนวนตัวเลข คำศัพท์ ก่อนที่จะฟังให้เข้าใจความหมายในลักษณะประโยค ซึ่งแนวทางการฝึกทักษะมีดังนี้

1. สอนให้เข้าใจและจดจำความหมายจำนวนเลข (Numbers) การสอนจำนวนตัวเลขควรจะเริ่มให้ผู้เรียนได้ฟังและเข้าใจความหมายก่อนการสอนเรื่องอื่นๆ ซึ่งจะเริ่มจากให้ผู้เรียนฟังและเข้าใจความหมายของตัวเลขตั้งแต่ 1 ถึง 10 และจำนวนหลายๆ ขึ้นไป สำหรับตัวอย่างของกิจกรรมการสอนฟังนั้นมีดังนี้

ก. ให้นักเรียนพูดจำนวนตัวเลขที่ได้ยินซึ่งเป็นจำนวนที่มากกว่า (หรือน้อยกว่า)

(Model) T : three, four. S : four
T : two, one. S : two
T : twelve, sixteen. S : sixteen

ข. ใช้บัตรคำ เพื่อให้ผู้เรียนฟังจำนวนตัวเลขและเข้าใจความหมาย โดยที่ครูจะอ่านจำนวนตัวเลขจากบัตรคำ และให้นักเรียนเขียนเป็นตัวเลขในสมุด แล้วครูจึงอ่านอีกครั้ง และให้ดูจำนวนตัวเลขในบัตรคำเพื่อตรวจสอบความถูกต้องกับสิ่งที่นักเรียนเขียน สำหรับนักเรียนที่เรียนชั้นสูงๆ นั้น ครูอาจจะพูดจำนวนตัวเลขหลายๆ ก็ได้ เช่น เป็นจำนวนพัน หมื่น หรือจำนวนปี ค.ศ. และอื่นๆ ซึ่งมีจำนวนเลขหลายๆ ตัวก็ได้

2. สอนให้ฟังและเข้าใจความหมายของคำศัพท์ (Vocabulary) ในกรณีนี้ครูอาจจะใช้รูปภาพ ภาพวาด ซึ่งมีความหมายเดียวกันกับคำศัพท์ที่จะสอนฟัง แล้วครูจึงออกเสียงคำศัพท์นั้นพร้อมกับให้นักเรียนดูรูปภาพ ครูอาจจะพูดเป็นคำก่อนแล้วจึงพูดในรูปของประโยคง่ายๆ ซึ่งมีคำๆ นั้นเป็นส่วนประกอบด้วย ตัวอย่างเช่น

T : Post office, This is the post office.

(Ask one student to come out and give the picture to the student)

T : Somsri, here is the post office. Who has the post office?

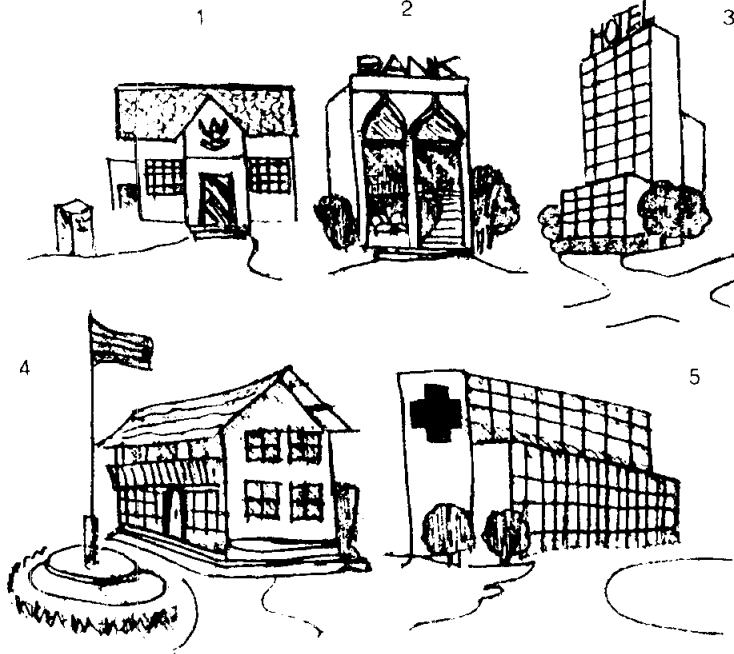
S : Somsri (does).

T : Somsri, give the post office to Prayoon.

T : Who has the post office?

S : Prayoon (does).

ในการสอนฟังนั้นในแต่ละชั่วโมงอาจจะสอนคำศัพท์หลายคำก็ได้ โดยใช้การสอนคล้ายๆ กันในแต่ละคำ และผลัดเปลี่ยนกันจนแน่ใจว่านักเรียนเข้าใจความหมายของคำศัพท์ในแต่ละคำที่สอนไปแล้ว จากนั้นจึงทดสอบความเข้าใจ โดยการที่ครูพูดคำศัพท์และรูปภาพประกอบ ถ้ามีความหมายตรงกันก็ให้เขียนเครื่องหมาย ✓ และถ้ามีความหมายไม่เหมือนกันก็ให้เขียนเครื่องหมาย X ถ้าเป็นคำที่ผิดก็ให้นักเรียนระบุว่าควรจะใช้รูปภาพใดจึงจะสอดคล้องกับสิ่งที่ครูพูดหรือคำที่นักเรียนได้ยิน การทดสอบความเข้าใจในด้านความหมายของคำศัพท์นั้นนอกจากจะทดสอบเป็นคำๆ แล้ว ครูควรทดสอบเป็นรูปประโยคด้วย เช่น ครูคิดรูปต่างๆ ที่สอนไว้บนกระดานดำ โดยให้หมายเลขของแต่ละรูปไว้ เมื่อครูพูดเป็นประโยคซึ่งมีคำศัพท์ตามรูปนั้นอยู่ด้วย นักเรียนจะต้องเขียนลงในสมุดเป็นตัวเลขว่าครูได้พูดคำศัพท์ใดบ้าง เช่น

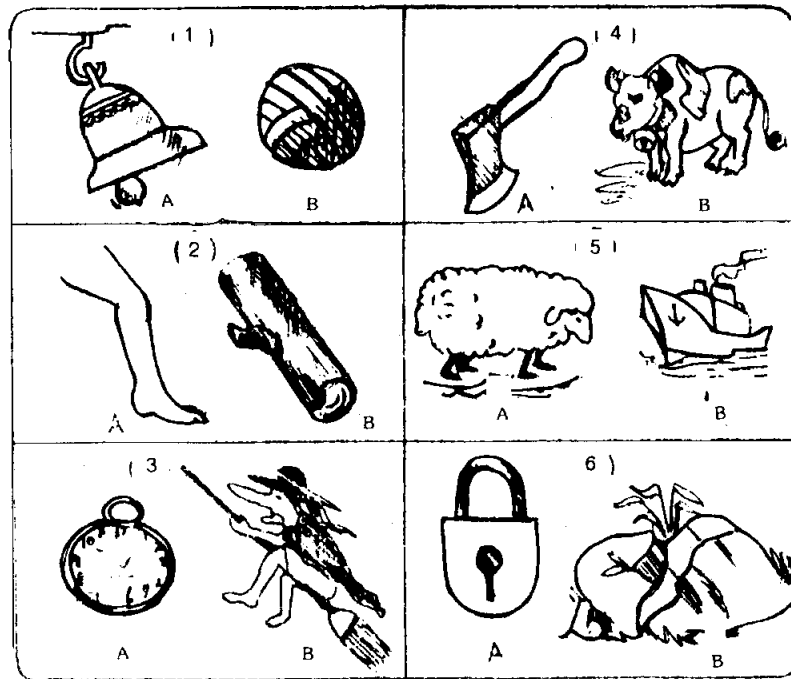

T : This morning the **post office** is closed.

We went to the **hospital** see the doctor.

ในกรณีนี้นักเรียนอาจจะไม่เข้าใจความหมายของประโยคที่ครูพูดทั้งหมดก็ได้ แต่จุดมุ่งหมายก็เพื่อที่จะให้นักเรียนได้ยินคำศัพท์และความหมายของคำศัพท์ที่สอนเพื่อเป็นแนวทางเบื้องต้นของการพัฒนาการฟังเป็นประโยคต่อไป

3. การใช้ Minimal pairs สำหรับการฟัง คำบางคำจะออกเสียงใกล้เคียงกันมาก ซึ่งทำให้ผู้ฟังสับสน นักเรียนจะต้องสามารถฟังเพื่อแยกความแตกต่างและสามารถระบุคำได้ถูกต้องตามความประสงค์ของผู้พูด ในการสอนการฟังชนิดนี้ ครูควรใช้รูปภาพประกอบเพื่อให้นักเรียนดูรูป ฟังเสียงและให้แยกความแตกต่าง

เมื่อครูพูดคำใดคำหนึ่ง นักเรียนจะต้องสามารถระบุได้ว่าครุหมายถึงรูปใด เช่น

T: Look at number five, it is the ship.

S: It is "B"

2.1.2 ฟีกทักษะให้เข้าใจความหมายเป็นประโยค

การฝึกทักษะในด้านนี้ ครูควรจัดกิจกรรมการสอนเพื่อให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรม รวมทั้งสามารถฟังและเข้าใจความหมายเป็นประโยคได้ โดยที่ครูควรใช้อุปกรณ์การสอน การแสดงกิริยา การออกคำสั่ง หรือการถามคำถาม ในลักษณะของประโยค เพื่อให้ผู้เรียนได้มีกิจกรรมร่วมด้วย และแสดงความสามารถในด้านการฟังเป็นประโยค ซึ่งแนวทางการฝึกทักษะเพื่อให้ผู้เรียนสามารถฟังและเข้าใจความหมายเป็นประโยค มีดังนี้

1. ให้แสดงกิริยาอาการ การแสดงกิริยาอาการเพื่อสนองตอบที่ผู้พูดพูดออกมาหรือทำอาการตามที่สั่ง จะแสดงว่าผู้เรียนฟังได้อย่างเข้าใจ เช่น

ก. ครูออกคำสั่งให้นักเรียนทั้งชั้น เป็นกลุ่ม หรือคนใดคนหนึ่งทำตาม ดังนี้

Stand up.

Sit down.

Raise your right hand up.

Put it down on your table.

etc.

ข. ออกคำสั่งให้นักเรียนวาดรูปในกระดาษหรือบนกระดานดำตามที่ครูบอก

เช่น

Draw a house with two windows.

Draw a tree to the left of the house.

Put three birds in the sky.

etc.

การให้นักเรียนคนใดคนหนึ่งออกมาวาดรูปบนกระดานดำนั้น จะทำให้ครูทราบว่านักเรียนมีทักษะในด้านการฟังมากน้อยแค่ไหน และสามารถฝึกฝนหรือแก้ไขให้ถูกต้องได้

ค. ใช้อุปกรณ์การสอน เช่น รูปภาพ กระดานสำลีหรือเข็มหมุด ที่จะช่วยให้ภาพติดอยู่บนกระดานดำได้ รูปภาพที่ใช้ควรจะเป็นรูปภาพที่นักเรียนเคยเรียนรู้มาแล้ว จากนั้นออกคำสั่งให้นักเรียนวาดรูปบนกระดานดำ เช่น

The bank is behind the hospital.

Mother is coming to the bank.

The movie theatre is to the right of the bank.

The boy is going to the theatre.

etc.

ง. ให้นักเรียนแสดงอาการกิริยาท่าทาง โดยที่ครูพูดและนักเรียนแสดงท่า

ทาง เช่น

I'm cold. (แสดงอาการหนาวสั่น)

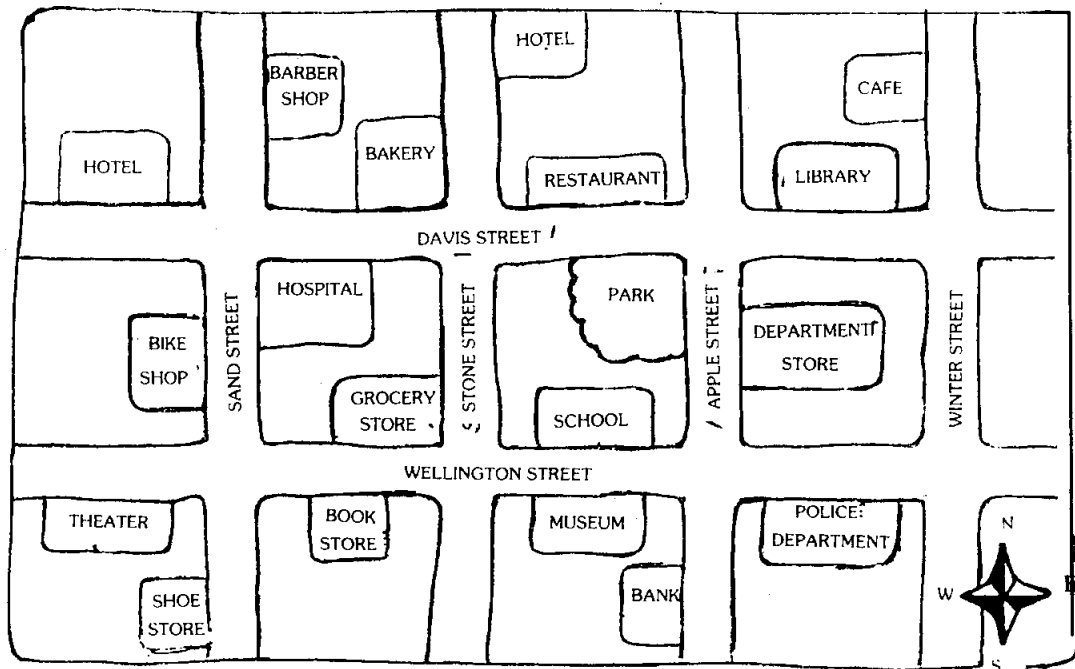
I have a headache. (เอามือจับศีรษะแสดงอาการปวดศีรษะ)

I am hungry. (เอามือลูบท้องแสดงอาการหิว)

จ. ครูออกคำสั่งค่อนข้างยาว และให้นักเรียนทำตามที่ครูพูดเมื่อครูพูดจบแล้ว เพื่อเป็นการพัฒนาทักษะในด้านการฟังของนักเรียน โดยการเรียกนักเรียนคนใดคนหนึ่งให้ปฏิบัติตามคำสั่งของครู เช่น

Siri, stand up, go to the board, take the red chalk and write the word "good morning". Read it and then clean the board.

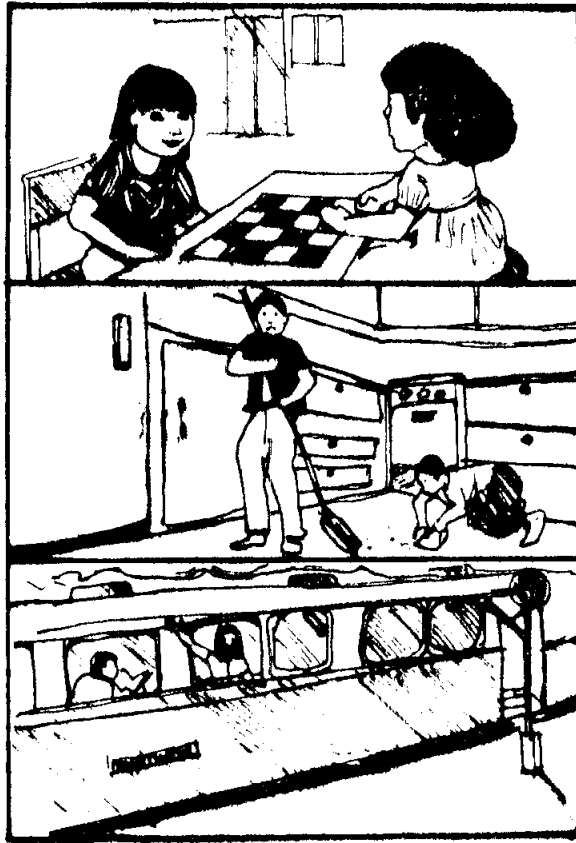
ครูอาจจะกำหนดแผนที่ของเมือง ซึ่งมีที่ตั้งของสถานที่ต่างๆ รวมทั้งถนนอาจจะมีขนาดใหญ่ไว้บนกระดานดำหรือเป็นแผ่นเล็กๆ สำหรับบทเรียนแต่ละคนก็ได้ จากนั้นครูก็พูดหรือออกคำสั่งให้นักเรียนเริ่มต้นที่จุดใดจุดหนึ่งบนแผนที่ เพื่อหาสถานที่อีกแห่งหนึ่ง เช่น

T : Leave library and walk west on Davis Street.
 Turn left on Stone Street and walk one block.
 Turn west on Wellington Street and walk a half block.
 Where are you? _____

2. โดยการใช้อุปกรณ์การสอนเป็นแนวทาง การใช้อุปกรณ์การสอนต่างๆ จะทำให้ครูทราบว่าผู้เรียนมีความสามารถในด้านการฟังหรือไม่ โดยฟังจากครูพูดแล้วจะสามารถเลือกหรือใช้อุปกรณ์ได้ถูกต้อง ตัวอย่างเช่น

ก. ใช้รูปภาพ 2-3 รูป ให้นักเรียนดูแล้วครูเล่าเรื่องที่เกี่ยวข้องกับรูปใดรูปหนึ่ง แล้วจึงถามนักเรียนว่าครูพูดถึงรูปภาพใด

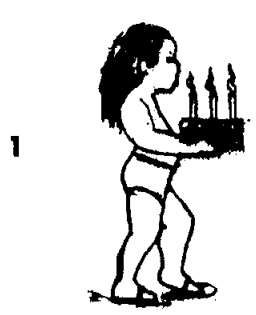
1

2

3

T : Jit and Joy like ot play together everyday. Today, both of them stay home and enjoy cleaning the kitchen.

ข. ครูให้นักเรียนดูรูป และให้ระบุนว่า ประโยคที่ครูพูดนั้นหมายถึงรูปใด เช่น

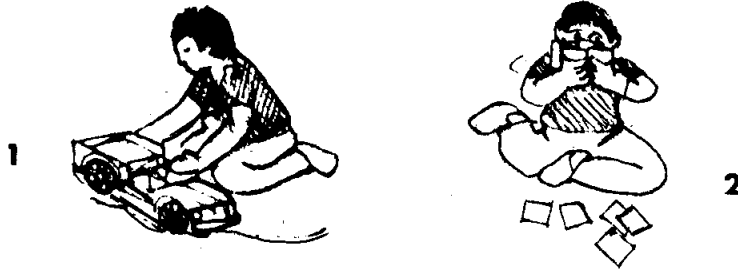

1

2

T : The girl is carrying a cage (cake).

T : The boy is playing with the cards (cars).

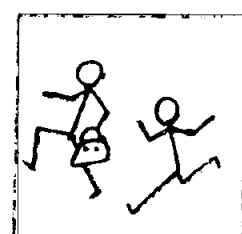
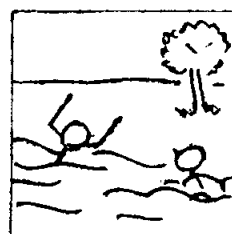
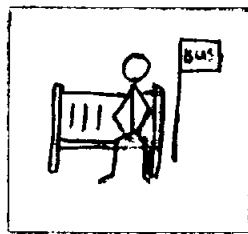
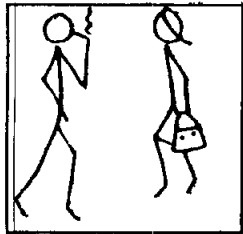
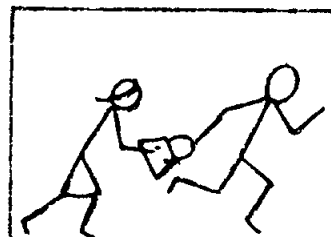
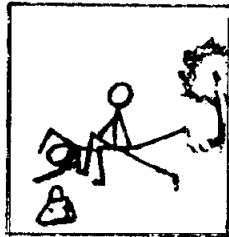

T : The man is watching (washing) his dog.

ค. ใช้นาฬิกาที่เข็มนาฬิกาสามารถเคลื่อนที่ได้ เมื่อกำหนดเวลาแล้วครูจะพูดบอกเวลาเพื่อให้นักเรียนพิจารณาและตอบว่าเวลาที่ครูพูดนั้นถูกต้องตามเวลาของนาฬิกาที่ได้กำหนดหรือไม่

ง. ใช้รูปภาพแสดงเหตุการณ์ต่างๆ เป็นชุด จากนั้นครูจะเล่าเรื่องให้นักเรียนฟังในลักษณะของเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นก่อน-หลัง แล้วจึงให้นักเรียนออกมาเรียงลำดับรูปภาพให้ถูกต้องตามที่ครูได้พูดไปแล้ว ตัวอย่างเช่น

I was sitting on the bench near the bus stop.
 A man smoking was walking pass the woman.
 Then he took the woman's handbag and ran away.
 I saw this and ran after him closely.
 The man came to the shore and jumped into the water.
 I followed him into the water.
 I took him out of the water, sat on him and waited for the policeman to come.

3. โดยการแปล ในบางครั้งการแปลเป็นภาษาพื้นเมือง จะทำให้ครูทราบว่าผู้เรียนมีความสามารถและเข้าใจภาษาต่างประเทศเช่นเดียวกัน แต่การใช้การแปลควรมีขอบเขตที่จำกัด ส่วนใหญ่แล้วควรจะใช้ในกรณีที่ครูต้องการทราบว่านักเรียนทั้งชั้นสามารถเข้าใจวลี (phrase) ที่ค่อนข้างยากซึ่งครูพูดหรือไม่ และไม่ควรถูกใช้ให้บ่อยนักแต่อาจจะใช้เป็นระยะๆ ควบคู่กับภาษาต่างประเทศในระยะเริ่มต้นก็ได้

2.1.3 ฝึกทักษะให้สามารถระบุสิ่งที่ต้องการได้จากการฟัง

การฝึกทักษะในขั้นนี้ นอกจากการฟังและเข้าใจความหมายแล้ว ผู้ฟังจะต้องจับใจความสำคัญได้ด้วยว่า ผู้พูดได้กล่าวถึงใคร กำลังทำอะไร ที่ไหน อย่างไรด้วย รวมทั้งเข้าใจลักษณะของประโยคที่ใช้ว่าเป็นประโยคชนิดใด ใช้กับสภาพการณ์หรือในเหตุการณ์อย่างไร เมื่อฟังแล้วจะต้องเข้าใจว่าเป็นเอกพจน์หรือพหูพจน์ การใช้กริยาในประโยคว่าเป็นกาล (Tense) ชนิดใด รวมทั้งสามารถระบุคำที่ทำหน้าที่เป็นประธาน หรือกรรมของประโยคได้ด้วย ตัวอย่างของการฝึกและการพัฒนาทักษะในด้านนี้ คือ

1. ให้ระบุว่ประโยคมีลักษณะเป็นเอกพจน์หรือพหูพจน์ โดยให้สังเกตจากประธานของประโยคหรือกริยา โดยครูอ่านทีละประโยค ถ้าประโยคใดเป็นพหูพจน์ก็ให้นักเรียนยกมือขึ้นหรือให้เขียนหมายเลขของประโยคลงในสมุด เช่น ครูพูดประโยค ดังต่อไปนี้

The boy sits in the classroom.	The children speak Thai.
The girls learn English.	The man speaks English.
etc.	

2. ครูพูดทีละประโยค และให้นักเรียนระบุว่าประโยคที่ครูพูดนั้นพูดถึงใคร (ผู้หญิงหรือผู้ชาย) โดยให้นักเรียนเขียนเครื่องหมายระบุ ตอบปากเปล่า หรือยกมือก็ได้ตามแต่ ครูจะกำหนด ประโยคที่ครูพูดได้แก่ประโยคเหล่านี้ คือ

	boy	girl
How pretty she is!		✓
How nice he is!	✓	
How tall he is!	✓	
How beautiful she is!		✓
etc.		

3. ให้นักเรียนพิจารณาคำ pronoun ที่ใช้ในประโยคที่ครูจะพูดเนื่องจากคำ pronoun นั้น ในการพูดจะออกเสียงสั้นหรือเสียงควบกับคำที่อยู่ใกล้ให้นักเรียนฟัง และระบุว่า ครูพูดถึงอะไร ซึ่งจะกำหนดให้ว่าเป็น a boy, a girl, a book. โดยให้นักเรียนเขียนเครื่องหมาย ระบุให้ชัดเจน ครูพูดประโยคต่อไปนี้ คือ

	boy	girl	book
I can't see'er		✓	
They don't see'm	✓		
Do you want to sell it?			✓
They'll find'er.		✓	
We'll buy it.			✓
Will you call'm?	✓		
etc.			

4. ให้นักเรียนระบุว่าประโยคที่ครูพูดนั้นคำใดเป็นประธานของประโยคและ คำใดเป็นกรรมของประโยค โดยให้นักเรียนเขียน S สำหรับคำที่เป็นประธาน และ O สำหรับคำ ที่เป็นกรรม ในกระดาษที่กำหนดให้นักเรียนเขียนจะมีคำเหล่านั้นให้ เช่น ในกระดาษจะมีคำเหล่านี้ คือ

cat (O) boy (S)

cat rat

car father

ครูจะพูดประโยคต่อไปนี้ คือ

The boy will not buy the white cat.

The black cat eats ten big rat.

The father will buy a new car.

etc.

2.2 ฟีกทักษะให้ผู้เรียนคาดการณ์ในสิ่งที่จะได้ยิน (Anticipation)

การฝึกทักษะลักษณะนี้ อุปกรณ์การสอน เช่น เทปบันทึกเสียงจะสามารถนำมาใช้และมีประโยชน์มาก การใช้บทสนทนาและการพูดของครูก็มีประโยชน์เช่นเดียวกัน แนวทางการฝึกทักษะการฟังเพื่อให้ผู้เรียนสามารถเดาว่าผู้พูดจะพูดอะไรต่อไปนั้น ควรใช้บทสนทนาสั้นๆ ซึ่งผู้ฟังอาจจะไม่คุ้นเคยมาก่อนก็ได้ ตัวอย่างเช่น

2.2.1 ให้นักเรียนเดาว่าผู้พูดจะพูดคำใดต่อไป จากบทสนทนาสั้นๆ ที่ได้ยิน

Voice 1 : Do you see my book?

Voice 2 : Yes, it's on___ .

นักเรียน : the table, the chair

Voice 1 : How do you like your coffee?

Voice 2 : I don't like it black. I like just a little.....in it, but no.....

นักเรียน : milk, sugar.

etc.

2.2.2 ให้นักเรียนเดาว่า สิ่งที่ได้ยินนั้น ผู้พูดกำลังพูดเรื่องอะไร โดยให้นักเรียนระบุว่า เป็นสถานที่ใด สิ่งใด หรือใคร ตัวอย่างเช่น

Voice : I went there yesterday-to meet a friend who came from London. His plane was late.

Voice : I took it yesterday. It wasn't too difficult-though I didn't have time to finish all the questions. Even so, I think I shall pass.

Voice : I went to see him last week as a matter of fact. He gave me some medicine, and told me to come back in a week if the pain hadn't gone by then.

2.2.3 ให้นักเรียนเดา และระบุว่าใครควรจะเป็นผู้พูดในเรื่องต่อไปนี้

Voice : Can I help you? What are you looking for? We have a plenty of new style dresses. Do you want to try on this red one?

Voice : You must read all these text books, and do your home work every day, if you want to pass the examination.

2.3 ฟีกทักษะให้ผู้เรียนจดจำเนื้อเรื่อง (Retention)

การฝึกทักษะในด้านนี้ ควรจะเริ่มเป็นลำดับขั้นตอน จากการใช้อุปกรณ์การสอนต่าง ๆ เช่นรูปภาพ หรือของจริง นำมาพร้อมกับการฟัง เพื่อให้ให้นักเรียนได้เห็นและได้ยินพร้อมๆ กัน ซึ่งจะเป็นเรื่องสั้นๆ ก่อน จนกระทั่งสามารถพัฒนาให้สามารถฟังและจับใจความสำคัญด้วยตนเอง ตัวอย่างเช่น

2.3.1 ใช้รูปภาพประกอบการฟัง

ครูให้นักเรียนดูรูปก่อน แล้วจึงให้นักเรียนได้ฟังเรื่องราวสั้นๆ จากเทปบันทึกเสียง หรือจากการที่ครูอ่านให้ฟัง หรืออาจจะเป็นรูปภาพที่ครูได้เตรียมไว้แล้ว นำมาให้ให้นักเรียนดูในขณะที่นักเรียนฟังเรื่องราวก็ได้ รวมทั้งเขียนชื่อเมือง หรือสิ่งๆ ที่นักเรียนควรจดจำไว้บนกระดานดำ จากนั้นก็ให้นักเรียนเล่าเรื่องราวที่ได้ยินมาโดยดูจากรูปภาพหรือให้ตอบคำถามของครูที่ได้เตรียมไว้แล้ว

Voice : Somsri is going to bed. She is wearing her pajamas. She is going to read a book after she drinks her milk. On the table by her bed are a lamp, a glass of milk, and an alarm clock.

Questions : What do you see in the picture?
What is Somsri going to do?
What are there on the table?
Where is the table?
etc.

2.3.2 ให้ฟังข่าวประจำวันเป็นภาษาต่างประเทศ

เด็กนักเรียนที่โตแล้วจะสนใจข่าวประจำวัน ครูควรอัดเทปข่าวประจำวัน ซึ่งเป็นภาษาต่างประเทศ และนำมาเปิดให้นักเรียนฟัง จะทำให้นักเรียนเข้าใจดียิ่งขึ้น เนื่องจากได้รู้เรื่องเกี่ยวกับข่าวนั้นๆ เป็นภาษาพื้นเมืองมาแล้ว จากนั้นครูจึงตั้งคำถามเพื่อทดสอบความเข้าใจของผู้เรียน

2.3.3 ให้ฟังเรื่องราวสั้นๆ

นักเรียนฟังเรื่องสั้นๆ จากเทปบันทึกเสียง หรือจากครู แล้วจึงถามคำถามเพื่อให้นักเรียนตอบคำถามเกี่ยวกับเรื่องราวที่ได้ยินนั้น อาจจะทำได้ 2 กรณี คือ ประการแรกครูอาจถามคำถามก่อนว่าให้นักเรียนฟังเพื่อตอบคำถามเกี่ยวกับเรื่องอะไร แล้วจึงให้นักเรียนฟังเรื่องสั้นนั้น หรือประการที่สอง อ่านเรื่องสั้นๆ แล้วจึงถามคำถามดังตัวอย่างต่อไปนี้

เรื่องสั้น I am learning how to drive a car. A week ago I had my first lesson. Yesterday my instructor took me out on some busy streets. They were full of cars and people. I drove very slowly and carefully, but I was afraid the whole time. Finally the lesson was over and I went home. I felt very tired. I have learned quite a bit, but I still have a lot to learn.

- คำถาม
1. What are you learning to do?
 2. When did you have your first lesson?
 3. Where did your instructor take you yesterday?
 4. Did you drive fast and carelessly, or did you drive slowly and carefully?
 5. How did you feel after the lesson?
 6. Do you still have a lot to learn or not?

2.3.4 ให้ฟังเนื้อเรื่องและจดบันทึกข้อความที่สำคัญ

การฝึกทักษะในขั้นนี้ ผู้เรียนต้องมีความสามารถด้านการฟังในระดับที่สามารถจดจำสิ่งที่ได้ยินและจดบันทึกสิ่งที่สำคัญๆ หรือจับใจความสำคัญได้ สิ่งที่จะนำมาให้นักเรียนฟังนั้น อาจจะเป็นเรื่องราวต่างๆ ที่น่าสนใจ หรือบทสนทนาซึ่งใช้ในชีวิตประจำวัน และการสนทนาในเรื่องใดเรื่องหนึ่งก็ได้ นักเรียนจะสามารถจดบันทึกและตอบคำถามต่างๆ ของผู้ถามได้

กิจกรรมการเรียนรู้ 1-2

1. จงบอกจุดมุ่งหมายของการสอนการฟังให้แก่ นักเรียน
2. แนวทางการสอนการฟัง เน้นและส่งเสริมการฝึกทักษะให้นักเรียนมีความสามารถในด้านใดบ้าง
3. จงยกตัวอย่างการสอน และการใช้อุปกรณ์การสอน เพื่อฝึกให้นักเรียนสามารถฟังเป็นประโยคและเข้าใจความหมาย
4. จงยกตัวอย่างแนวทางการฝึกทักษะการฟัง เพื่อให้นักเรียนฟัง และสามารถจดจำเนื้อเรื่องได้

3. แบบทดสอบความสามารถในการฟัง

จุดมุ่งหมายของการสร้างแบบทดสอบในการฟังนั้น ประการแรก เพื่อทดสอบให้ผู้เรียนสามารถแยกความแตกต่างของเสียงที่ได้ยินได้ (phoneme) ซึ่งบางครั้งในสถานการณ์ที่แท้

จริงแล้ว การเดาความหมายจากเสียงหรือสำเนียงของผู้พูดและเดาความหมายจากบริบท (context) ก็อาจจะทำให้ผู้ฟังเข้าใจความหมายของคำที่ได้ยินถูกต้องตามจุดประสงค์ของผู้พูดได้เช่นกัน ประการที่สอง การพูดในลักษณะของธรรมชาติมีการหยุดจังหวะของการพูด และการพูดซ้ำในบางครั้งจะทำให้ผู้ฟังเข้าใจความหมายได้ รวมทั้งการเน้นเสียงในบางคำของผู้พูดด้วย ดังนั้น การสร้างแบบทดสอบในด้านการฟังจึงควรคำนึงถึงจุดมุ่งหมายทั้ง 2 ประการที่ได้กล่าวไว้แล้ว และเป็นการสร้างแบบทดสอบเพื่อทดสอบการฟังในด้านการแยกความแตกต่างของเสียง และความเข้าใจในด้านการฟังด้วย (auditory comprehension)

3.1 แบบทดสอบเพื่อแยกความแตกต่างของเสียงและเข้าใจความหมายของคำ

แบบทดสอบชนิดนี้มีอยู่หลายแบบด้วยกัน ส่วนใหญ่จะใช้อุปกรณ์การสอน ซึ่งได้แก่รูปภาพ นำมาใช้ในการสอนจะทำให้การทดสอบมีประสิทธิภาพมากขึ้น และเป็นการทดสอบให้ผู้เรียนเข้าใจความหมายของคำศัพท์ หรือลักษณะของประโยคที่ไม่ยาวนาน ตัวอย่างเช่น

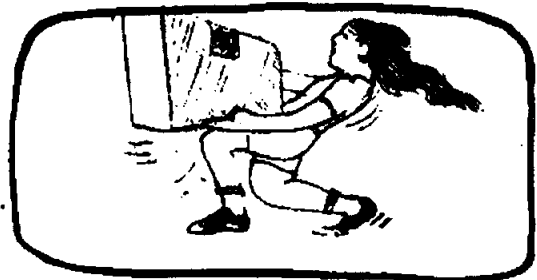
3.1.1 ครูให้นักเรียนดูรูป แล้วออกเสียงพูดเป็นคำ หรือเป็นประโยคต่างๆ กัน

นักเรียนจะต้องเขียนลงบนกระดาษคำตอบ หรือตอบคำถามของครูว่า คำ หรือประโยคใดที่ครูพูด ซึ่งมีความหมายสอดคล้องกับภาพที่เห็น

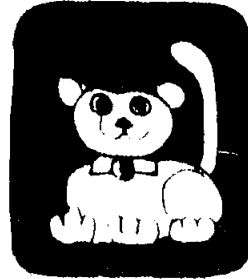
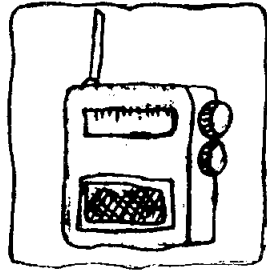
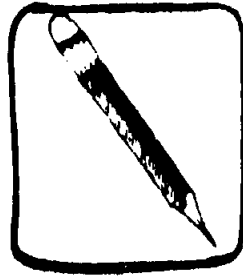

- T : 1. soap
2. soup
3. suit
4. sob

- T : 1. It is light enough for her to carry.
2. It is too small for her to carry.
3. It is too heavy for her to carry.
4. It is small enough for her to carry.

3.1.2 ครูตีรูปภาพบนกระดานดำ 3-4 รูป ครูจะพูดลักษณะเฉพาะของรูปใดรูปหนึ่งเป็นประโยค นักเรียนจะต้องสามารถบอกได้ว่า ประโยคที่ครูพูดนั้นสอดคล้องกับภาพใด

T : It is hard, rough, and heavy.
It is soft, warm, and fluffy.
It is straight, thin, and sharp.
It is heavy, square, and has knobs.

3.1.3 ครูพูดเป็นประโยค และให้นักเรียนพิจารณาว่าครูพูดคำใดในแบบฝึกหัดที่ให้ไว้

ครู : The postman always rings twice.

- A. sing B. ring
C. sling D. swing

ครู : I am very glad to see you here.

- A. sad B. mad
C. glad D. bad

3.2 แบบทดสอบเพื่อความเข้าใจเนื้อเรื่อง

แบบทดสอบเพื่อให้ผู้เรียนเข้าใจความหมายของสิ่งที่ได้ยินอย่างถูกต้องตามจุดประสงค์ของผู้พูดนั้น ผู้สอนอาจจะใช้รูปภาพประกอบ และเทปบันทึกเสียง เมื่อให้ผู้เรียนดูรูปภาพที่กำหนดให้แล้ว ครูจะพูดเป็นข้อความเพื่อให้นักเรียนระบุว่าข้อความใดที่ครูพูด หรือฟังจากเทปบันทึกเสียงที่สอดคล้องกับเหตุการณ์ที่ปรากฏในรูปภาพ ตัวอย่างเช่น

T : - A movie star is sitting by a pool. Three photographers are taking her picture. She is wearing a beautiful dress and a big hat. She is smoking.

- A movie star is sitting by the pool. Three photographers are taking her picture. She is wearing a bathing suit and sunglasses. She is smoking.

ในบางกรณีครูอาจจะใช้ประโยค และบทสนทนารวมทั้งข้อความที่ได้เตรียมไว้แล้วมาใช้ทดสอบความสามารถของผู้ฟังได้ การทดสอบในลักษณะนี้มีอยู่หลายแบบด้วยกัน คือ

1. ให้ผู้เรียนตอบคำถามให้ถูกต้องสอดคล้องกับเรื่องที่ได้ยิน ตัวอย่างเช่น

Listen : I have a new car, and I usually go to work in it. Today, however, I went to work by bus, and returned in a friend's car.

Questions : 1. What does he have? (a new car)

2. Where does he usually go in it? (to work)

3. How did he go today? (by bus)

4. How did he return? (in a friend's car)

2. ให้ผู้เรียนฟังบทสนทนาและให้นักเรียนตอบคำถามของครูเกี่ยวกับสิ่งที่

ได้ยินมา ตัวอย่างเช่น

Voice 1 : What do you want to eat?

Voice 2 : I want some soup and sandwiches.

Voice 1 : Do you want some dessert?

Voice 2 : Yes, please, I want a piece of cake and a piece of apple pie.

Questions 1. Where does it happen?

2. What does the man want to eat?

3. What does he want for dessert?

3. ให้ผู้เรียนฟังจากเทปบันทึกเสียงเป็นเรื่องที่ค่อนข้างยาว และให้ผู้เรียนจดบันทึกข้อความที่สำคัญไว้ และให้ตอบคำถามของครูที่ได้เตรียมไว้แล้วเพื่อทดสอบความเข้าใจเกี่ยวกับเนื้อเรื่องที่ได้อินมา

กิจกรรมการเรียนรู้ 3

1. จงบอกจุดมุ่งหมายของการสร้างแบบทดสอบในด้านการฟัง
2. จงเขียนแบบทดสอบเพื่อทดสอบความเข้าใจในด้านความหมายของคำ และประโยค โดยสมมติอุปกรณ์ที่ใช้เอง
3. จงเขียนแบบทดสอบเพื่อทดสอบความเข้าใจในด้านการฟังเพื่อจับใจความ

สรุป

ในการสอนฟังให้แก่ผู้เรียนนั้นจะต้องดำเนินไปในลักษณะที่ต่อเนื่องกันไป ซึ่งควรจะเริ่มเป็นลำดับดังต่อไปนี้

1. ให้ผู้เรียนสามารถจดจำและเข้าใจสิ่งที่ได้ยินหรือได้ฟังมาก่อน เรียกว่า Recognition Level การจดจำของผู้ฟังนั้นอาจจะอยู่ในลักษณะของคำก่อนแล้วจึงเป็นประโยคที่มีโครงสร้างค่อยๆ ซับซ้อนขึ้นไปเป็นลำดับ

2. ให้ผู้เรียนสามารถคาดการณ์ว่าผู้พูดควรจะพูดสิ่งใด หรือรูปแบบใดต่อไปได้ (Anticipation) เมื่อได้ฟังผู้พูดพูดมาระยะหนึ่ง

3. ให้ผู้เรียนได้ฟังประโยคยาวๆ หรือเป็นข้อความยาวๆ เพื่อฝึกความสามารถในการจดจำเนื้อเรื่องที่ได้ยินหรือเป็นการจับประเด็นของเรื่อง (Retention)

ทักษะการฟังนั้น อาจจะกล่าวได้ว่าเป็นขบวนการซึ่งผู้เรียนจะต้องแปลความหรือตีความจากสิ่งที่ได้ยินให้เกิดความหมายขึ้นตรงตามความประสงค์ของผู้พูด การที่ผู้เรียนจะมีทักษะในด้านการฟังได้นั้นจำเป็นจะต้องมีความรู้ในด้านภาษาเกี่ยวกับเสียง คำ การเรียงลำดับคำ และมีองค์ประกอบอื่นๆ อีก เช่น ความสามารถในการจดจำสิ่งที่ได้ยินมา (retention) ความสามารถที่จะคาดการณ์ล่วงหน้าว่า ผู้พูดจะพูดต่อไปอย่างไร โดยการใช้คำศัพท์และประโยคประเภทใด นอกจากนี้ ผู้ฟังยังจะต้องมีความสามารถในการจับประเด็นของเรื่องที่ได้ยินด้วย ซึ่งในการฟังสิ่ง

ต่างๆ เหล่านี้ ผู้พูดอาจจะมี ความแตกต่างกันในหลายๆ ด้าน เช่น อายุ เพศ สำเนียงของการออกเสียง การแสดงความรู้สึกและทัศนคติขงคนที่พูดและอื่นๆ ซึ่งความแตกต่างกันเหล่านั้น ผู้ฟังจะต้องมีความสามารถในด้านการเข้าใจและแปลความหมายของการพูดได้ถูกต้องตามจุดประสงค์ของผู้พูดด้วย

การประเมินผลท้ายบท

1. จงบอกขั้นตอนการพัฒนาทักษะในด้านการฟัง
2. จงบอกแนวทางการฝึกทักษะเพื่อให้ผู้เรียนสามารถจดจำและเข้าใจความหมายของคำและประโยคได้
3. ผู้สอนจะดำเนินการสอนอย่างไรเพื่อให้ทราบว่านักเรียนสามารถฟังเข้าใจในสิ่งที่ครูพูด โดยให้สมมติอุปกรณ์ที่ใช้ในการสอนเอง

แนวตอบกิจกรรมการเรียนรู้บทที่ 7

กิจกรรมการเรียนรู้ที่ 1-2

1. ให้สามารถคุ้นเคยกับสำเนียง และเข้าใจความหมายของสิ่งที่ได้ยิน
2. ให้จดจำและเข้าใจความหมายของสิ่งที่ได้ยิน ให้คิดคาดการณ์ในสิ่งที่จะได้ยิน เมื่อได้ยินเป็นลักษณะข้อความหรือเนื้อเรื่องสามารถจดจำเนื้อเรื่องได้
3. ศึกษาจากบทเรียนในหัวข้อ 2.1.2 แล้วนำมาปรับใช้ให้สอดคล้องกับแบบเรียน สำหรับการใช้อุปกรณ์การสอน และการดำเนินการสอน
4. ศึกษาจากบทเรียนในหัวข้อ 2.3 แล้วนำมาปรับใช้ให้สอดคล้องกับแบบเรียน การใช้อุปกรณ์การสอน และการดำเนินการสอน

กิจกรรมการเรียนรู้ที่ 3

1. เพื่อทดสอบว่าผู้เรียนสามารถแยกความแตกต่างของเสียงที่ได้ยิน เดาความหมาย และสามารถจดจำเนื้อเรื่องที่ได้อ่าน
2. ศึกษาจากบทเรียนในหัวข้อ 3.1 แล้วนำมาปรับใช้ให้สอดคล้องกับแบบเรียน อุปกรณ์การสอน และการทดสอบ
3. ศึกษาจากบทเรียนในหัวข้อ 3.2 แล้วนำมาปรับใช้ให้สอดคล้องกับแบบเรียน อุปกรณ์การสอน และการทดสอบ

การประเมินผลท้ายบท

1. ฝึกทักษะให้สามารถจดจำและเข้าใจความหมายของสิ่งที่ได้ยินในลักษณะของคำ ประโยค ขึ้นต่อไปฝึกทักษะให้นักเรียนคิดคาดการณ์ในสิ่งที่จะได้ยิน และขั้นสุดท้าย ฝึกทักษะให้สามารถจดจำเนื้อเรื่องได้เมื่อได้ยินข้อความที่ค่อนข้างยาว
2. ศึกษาจากบทเรียนในหัวข้อ 2.1.1 และ 2.1.2 นำมาปรับใช้ให้สอดคล้องกับแบบเรียน อุปกรณ์การสอน และการฝึกทักษะ
3. ศึกษาจากบทเรียนในหัวข้อ 2.1.3 นำมาปรับใช้ให้สอดคล้องกับแบบเรียน อุปกรณ์การสอน สำหรับการฝึกทักษะและพัฒนาทักษะ